

Briselē, 2022. gada 12. martā
(OR. fr)

6976/22

**Starpiestāžu lieta:
2021/0433(CNS)**

**FISC 62
ECOFIN 200**

PIEZĪME

Sūtītājs:	Pastāvīgo pārstāvju komiteja (II)
Saņēmējs:	Padome
Temats:	Direktīva, ar ko nosaka globālu minimālu nodokļu līmeni starptautiskām grupām Eiropas Savienībā <i>vispārēja pieeja</i>

I. IEVADS

1. Nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas jomā izveidotais ESAO/G20 iekļaujošais satvars (turpmāk "iekļaujošais satvars") 2021. gada 8. oktobrī panāca vienošanos par starptautisko noteikumu reformu attiecībā uz nodokļu uzlikšanu starptautisku uzņēmumu peļņai. Visas ES dalībvalstis ir izteikušas savu atbalstu Deklarācijai par divu pīlāru risinājumu, lai risinātu nodokļu problēmas, ko rada ekonomikas digitalizācija. Padome 2020. gada 27. novembra secinājumos jau ir paudusi pastāvīgu atbalstu iekļaujošā satvara darbam ¹.

¹ Dok. ST 13350/20.

2. Minimālās faktiskās nodokļu uzlikšanas (šīs reformas "2. pīlārs") pamatā galvenokārt ir divi noteikumi, kas jāpieņem valsts tiesību aktos ("*GloBE* noteikumi"), proti, ienākuma iekļaušanas noteikums (*IIR*) un nepietiekami apliktas peļņas noteikums (*UTPR*), kuru mērķis ir nodrošināt, lai peļņai, ko gūst starptautiskas grupas, kuru apgrozījums ir 750 miljoni EUR vai vairāk, tiktu uzlikts nodoklis, kura faktiskā likme ir vismaz 15 %. Saskaņā ar iekļaujošā satvara oktobra deklarāciju 2. pīlārs būtu jātransponē tiesību aktos 2022. gadā, lai tas stātos spēkā 2023. gadā, un paredzams, ka *UTPR* noteikums stāsies spēkā 2024. gadā.
3. Lai nodrošinātu to, ka *GloBE* noteikumi tiek īstenoti saskanīgi un saderīgi ar ES tiesību aktiem un pamatojoties uz paraugnoteikumiem, ko iekļaujošais satvars ir pieņēmis 14. decembrī, Eiropas Komisija 2021. gada 22. decembrī nāca klajā ar priekšlikumu Padomes direktīvai par globālu minimālo nodokļu līmeni starptautiskām grupām Eiropas Savienībā ². Šajā direktīvas priekšlikumā ar mērķi 2. pīlāru transponēt ES tiesību aktos ir iekļauti noteikumi, kuros paredzēts, ka dalībvalstis piemēros papildu nodokli tādiem ienākumiem, kuriem ir uzlikts mazs nodoklis un kurus guvusi kāda vienība, kas ir jebkuras nacionālas vai daudznacionālas grupas sastāvā, kura ietilpst reformas darbības jomā.
4. Paralēli turpinās darbs, lai saskaņā ar iekļaujošā satvara apstiprināto detalizēto īstenošanas plānu īstenotu noteikumus par nodokļu uzlikšanas tiesību sadali starp jurisdikcijām ("1. pīlārs"), ar mērķi izstrādāt daudzpusēju konvenciju (*MLC*), kas būs pieejama parakstīšanai no 2022. gada vidus, lai to varētu īstenot no 2023. gada. G20 valstu finanšu ministri 2022. gada 17. un 18. februāra sanāksmē atkārtoti pauda apņemšanos ievērot šo grafiku.

² Dok. ST 15294/21.

II. PAŠREIZĒJAIS STĀVOKLIS

5. *ECOFIN* padome 2022. gada 18. janvārī rīkoja politikas debates par direktīvas priekšlikumu³, lai tehniskai teksta izskatīšanai sniegtu politiskas norādes. Debates apliecināja, ka visas dalībvalstis ir vienisprātis par šā nodokļu dosjē prioritāti un par to, ka noteikumi, par kuriem vienojies ESAO iekļaujošais satvars, ir jātransponē ES tiesību aktos, cik precīzi un ātri vien iespējams.
6. Kopš 2022. gada janvāra sākuma un ņemot vērā ministru norādes, prezidentvalsts Francija ir sarīkojusi astoņas Nodokļu jautājumu darba grupas sanāksmes (tiešie nodokļi, tostarp divas augsta līmeņa darba grupas sanāksmes), kas veltītas tehniskai direktīvas priekšlikuma izskatīšanai. Šajās sanāksmēs varēja:
- i) precizēt direktīvā iekļautos noteikumus, īpaši tos, kas vajadzīgi, lai nodrošinātu "2. pīlāra" atbilstību ES tiesību aktiem;
 - ii) teksta formulējumu būtiski pietuvināt ESAO paraugnoteikumu formulējumam un attiecīgā gadījumā saglabāt dažas elastīguma iespējas;
 - iii) veikt pielāgojumus vai papildinājumus dažos pantos, lai reaģētu uz konverģējošām dalībvalstu prasībām, piemēram, attiecībā uz vietējo virsnodokli (*domestic top-up tax*);
 - iv) noteikt svarīgākos jautājumus, par kuriem vēl jālemj politiskā līmenī, lai panāktu vienošanos par visu tekstu.
7. Pastāvīgo pārstāvju komitejas 9. marta sanāsmē lielākā daļa dalībvalstu jau varēja atbalstīt prezidentvalsts Francijas sagatavoto kompromisa tekstu. Ņemot vērā izteiktos komentārus, prezidentvalsts 12. martā izplatīja jaunu kompromisa tekstu (dok. ST 6975/22).

³ Dok. ST 5015/22.

8. Prezidentvalsts uzskata, ka izdarītie grozījumi veido tādu vispārējo līdzsvaru, kas delegācijām ir pieņemams ar nosacījumu, ka tiks panākts kompromiss par politiskajiem jautājumiem, kas izklāstīti tālāk, III daļā.

III. SVARĪGĀKIE JAUTĀJUMI

9. Diskusijās, kas norisinājās Nodokļu jautājumu darba grupas un Pastāvīgo pārstāvju komitejas sanāksmēs, tika izvirzīti trīs svarīgi jautājumi, kas pēc būtības ir politiskāki un kas ir jāapspriež šajā līmenī.

a) Saikne starp 2. un 1. pīlāru

10. ESAO/G20 2021. gada 8. oktobra deklarācija balstās uz diviem dažādiem pīlāriem, kuri ir īstenojami atšķirīgā veidā saskaņā ar detalizēto īstenošanas plānu, ko arī ir apstiprinājis iekļaujošais satvars. Juridiskas grūtības, ko ir apstiprinājusi Komisija un Padomes Juridiskais dienests, rada triju dalībvalstu lūgums sasaistīt abu pīlāru stāšanos spēkā, izvirzot nosacījumu, ka 2. pīlārs stājas spēkā, ja spēkā stājas daudzpusējā konvencija, ar ko īsteno 1. pīlāru. Turklāt šis lūgums nav pieņemams lielākajai daļai dalībvalstu. Tomēr tāpat, kā to nesen darīja G20, Eiropas Savienībai ir jāturpina apliecināt savu politisko apņēmību sekmīgi pabeigt darbu pie abiem pīlāriem, ievērojot grafiku, par ko vienojās 2021. gada 8. oktobrī.
11. Lai atrisinātu šo jautājumu, prezidentvalsts ierosina vienošanos par direktīvas priekšlikumu papildināt ar Padomes paziņojumu, kurā tiek apstiprināta visu dalībvalstu apņemšanās iesaistīties procesā, kas attiecībā uz 1. pīlāru norit iekļaujošajā satvarā, ievērojot īstenošanas grafiku, kas tika apstiprināts 2021. gada oktobrī, un kurā pārējās valstis, kas ir konvencijas puses, tiek aicinātas ievērot šo apņemšanos. Ierosinātais paziņojuma teksts ir izklāstīts šīs piezīmes pielikumā.

b) Direktīvas transponēšanas termiņš un valsts noteikumu stāšanās spēkā (55. pants)

12. Dalībvalstis ir vienprātis, ka ir jāievēro politiskā apņemšanās, ko tās ir parakstījušas, pievienojoties iekļaujošā satvara deklarācijai, kurā transponēšana tiesību aktos ir paredzēta 2022. gadā un faktiskā īstenošana – līdz 2023. gada beigām. Tomēr vairākas dalībvalstis uzskata, ka īstenošana no 2023. gada 1. janvāra tām radītu ievērojamas praktiskas vai institucionālas grūtības.
13. Prezidentvalsts atgādina, ka dalībvalstis ir apņēmušās 2. pīlāra noteikumus transponēt tiesību aktos 2022. gadā, lai tie faktiski stātos spēkā 2023. gadā. Ja pirmā apņemšanās tiktu īstenota, pieņemot direktīvu, prezidentvalsts aicina vienoties, ka, ievērojot ESAO nolīgumu, valsts tiesību akti, ar kuriem transponē direktīvu, stājas spēkā vēlākais līdz 2023. gada 31. decembrim.

c) Obligāta ienākuma iekļaušanas noteikuma piemērošana (5.–7. pants)

14. Atšķirībā no 2021. gada 8. oktobra politiskās deklarācijas direktīvas priekšlikumā ir paredzēts, ka dalībvalstīm ir obligāti jāpiemēro ienākuma iekļaušanas noteikums. Tomēr dažas dalībvalstis vēlētos, lai šā noteikuma piemērošana būtu fakultatīva.
15. Lielākā daļa dalībvalstu uzskata, ka, pastāvīgi īstenojot šādu atkāpi, tiktu apdraudēta koordinēta 2. pīlāra piemērošana iekšējā tirgū un uzņēmumiem tiktu radīti sarežģījumi.
16. Prezidentvalsts ierosina, ka dalībvalstis, kurās ir ne vairāk kā desmit galveno mātesuzņēmumu, varētu pēc izvēles izmantot pārejas posma atkāpi, kāda tā ir iekļauta jaunākajā kompromisa tekstā (47.a pants), un ka tā tiktu piemērota tikai uz ierobežotu laiku – no trim līdz pieciem gadiem, kas vēl ir jāapspiež.

IV. NĀKAMIE ETAPI

17. Šajā sakarībā prezidentvalsts par pamatu diskusijām saistībā ar šo dosjē ierosina kompromisa tekstu, kas izklāstīts dokumentā ST 6975/22, un aicina šīs piezīmes III daļā aprakstītos jautājumus atrisināt kompromisa garā.
18. Tāpēc Padome tiek aicināta:
 - apspriest šīs piezīmes III daļā izklāstītos svarīgākos jautājumus;
 - pamatojoties uz dokumentā ST 6975/22 izklāstīto kompromisa tekstu, pieņemt vispārējās pieejas tekstu attiecībā uz minēto tiesību akta priekšlikumu, lai direktīvu varētu pieņemt pēc tam, kad būs saņemts Eiropas Parlamenta atzinums un tekstu būs pārskatījuši juristi lingvisti;
 - apstiprināt šīs piezīmes pielikumā izklāstīto paziņojumu, kas jāiekļauj protokolā.

Pielikums: Padomes paziņojuma projekts

Padome:

ATKĀRTOTI APSTIPRINA ES apņemšanos ievērot 2021. gada oktobrī apstiprināto Deklarāciju par divu pīlāru risinājumu, lai risinātu ekonomikas digitalizācijas radītās nodokļu problēmas, un tās īstenošanas plānu, un AICINA visas Nodokļu bāzes samazināšanas un peļņas novirzīšanas (*BEPS*) jomā izveidotā ESAO/G20 iekļaujošā satvara dalībnieces īstenot abus pīlārus;

NORĀDA, ka kopš 2017. gada ES risina nodokļu problēmas, ko rada ekonomikas digitalizācija, un ka tās pastāvīgais darbs ir veicinājis vispārējo vienošanos par divu pīlāru risinājumu;

APSTIPRINA, ka pastāvīgi atbalsta darbu, kas tiek veikts *BEPS* jomā izveidotajā ESAO/G20 iekļaujošajā satvarā, un ir pilnībā apņēmusies saskaņotajā termiņā sekmīgi pabeigt darbu, kas norit pie 1. pīlāra elementiem, tostarp pie daudzpusējās konvencijas, kurai vajadzētu būt pieejamai parakstīšanai 2022. gada vidū un kurai būtu jāstājas spēkā 2023. gada laikā;

UZSVER, ka Padome vajadzības gadījumā atkārtoti izvērtēs situāciju attiecībā uz 1. pīlāru saistībā ar darbu, kas norit *BEPS* jomā izveidotajā ESAO iekļaujošajā satvarā, lai ātri rastu risinājumu nodokļu problēmām, ko rada ekonomikas digitalizācija.